

୧୦ - ୧୦

ଗୁଣମୀଘକ ଓ ଗୁଣିତକ

ହୁଆ ମାଙ୍କଡ଼ ବୁଡ଼ା ଖୁଡ଼ିରୁ ୧ ୨ ଟି କଦଳୀ ଉଠାଇ
ଆଶିଲା । ବୁଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଦେଲା । ସବୁ କଦଳାକୁ
୨ ଭାଗ କରିବାକୁ କହିଲା । ବୁଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼
ରାଜିହେଲା ନାହିଁ ।

“ମୁଁ କଷରେ ଶିଥିକୁ କାନ୍ଦରେ
ଧରିଥିଲି ।
ତୁ ମଜ୍ଜରେ ଶିଥି ଉପରକୁ ଚଢୁଥିଲୁ,
ମନ ଖୁସି କରୁଥିଲୁ ! ଏହୁ କଦଳାରେ
ତୋର ଭାଗ ନାହିଁ ।”

ଏହାପରେ ବୁଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁ କଦଳୀ ଧରିଲା ।

“ବୁଝିଲ ଜେଜେ,
ଏମିତି କାମରେ ଉଭୟଙ୍କର ଭାଗ ଥାଏ ।
ମୁଁ ସାହାସ କରି ବୁଡ଼ା ଖୁଡ଼ିରୁ କଦଳୀ ଆଶିଲି ।
ମୋର କିପରି ଭାଗ ନାହିଁ ?”

ଜେଜେ ଡାକରେ ବୁଡ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ଖୁସି ହୋଇଗଲା ।

କଥାଟା ତା’ ମନକୁ ପାଇଲା,

କଦଳୀକୁ ଦୁଇ ଭାଗ କରି ଦେଲା ।

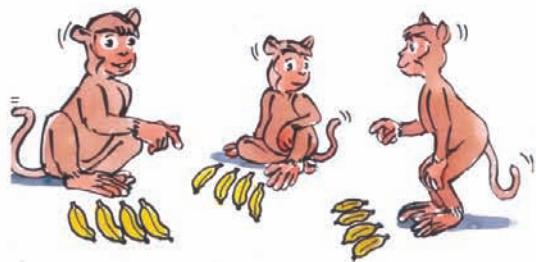

ଠିକ୍ ଏତିକି ବେଳେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସେ କହିଲା - “ମୁଁ ସବୁ ଦେଖୁଛି, ବୁଢ଼ୀ ମା’ଙ୍କୁ ସବୁ
କହିଦେବି ।”

ବୁଢ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା - “ନାତିଆ, ଦେଖୁଲା ବାଲାର ଭାଗ ।
କଦଳୀ ଏବେ ଣ ଭାଗ ହେବ ।”

ଏହାପରେ ବୁଢ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁ କଦଳୀକୁ ଣ ଭାଗ କଲା ।

୧୯ ଟି କଦଳୀ ଣ ଭାଗ ହେଲା,
ପ୍ରତି ଭାଗରେ ୪ ଟି କଦଳୀ ପଡ଼ିଲା ।
 $19 \div 4 = 4$ ବା $4 \times 4 = 19$

ପ୍ରଥମ ଭାଗ ପରେ ଆମେ ଜାଣିଲେ $19 \div 9 = 2$ ବା $2 \times 9 = 19$

ଦୂତୀୟ ଭାଗ ପରେ ଆମେ ଜାଣିଲେ $19 \div 4 = 4$ ବା $4 \times 4 = 19$

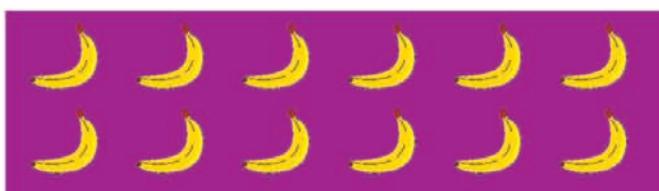
ଲକ୍ଷ୍ୟ କର -

କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା 19 ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଭାଜ୍ୟ ହେଉଛି ତାହା ଚିତ୍ରରୁ ଜାଣିବା ।

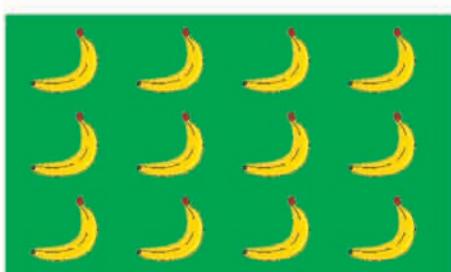
$$1 \times 19 = 19$$

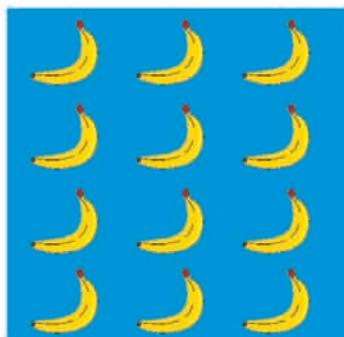
$$9 \times 2 = 19$$

$$3 \times 4 = 19$$

$$4 \times 4 = 19$$

$$9 \times 2 = 19$$

$19 \times 1 = 19$, ଏହାକୁ ତୁମେ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଅ ।

ଏବେ ଖାଲିପ୍ଲାନ ପୂରଣ କର :

$$1 \times 19 = 19$$

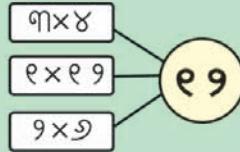
$$9 \times \underline{\quad} = 19$$

$$11 \times \underline{\quad} = 19$$

$$8 \times \underline{\quad} = 19$$

$$7 \times \underline{\quad} = 19$$

$$19 \times \underline{\quad} = 19$$

ଡୁମେ ସେହିପରି ୧୫, ୧୮ ଓ ୨୪ କୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣଫଳ ରୂପେ ଲେଖ ।

ଏଠାରେ ୧, ୨, ୩, ୪, ୭, ୧୨ ହେଉଛି ୧୨ର ଗୁଣନୀୟକ ।

$$18 = 18 \times 1$$

$$= 3 \times 6$$

୧୫ ର ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ୧, ୩, ୫ ଓ ୧୫

(କ) ୧୮ ର ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(ଖ) ୨୦ ର ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(ଗ) ୭ ର କେତୋଟି ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି ?

- ସାରଣୀର ଖାଲି ପ୍ଲାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ	ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୭		
୧୦		
୧୧		
୧୨		

ଏବେ ଉପର ସାରଣୀରେ ଡୁମେ ଲେଖାଥିବା ଉଭରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଦିଆ -

- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ୨ ଟିରୁ କମ ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି କି ?
- କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଉପରିସ୍ଥିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନୀୟକ ?
- କେଉଁସଂଖ୍ୟା ତା'ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଭାଜ୍ୟ ହେଉଛି କି ?
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟା ସହ ତା'ର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଗୁଣନୀୟକର କ'ଣ ସଂପର୍କ ଅଛି ?
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ଗୁଣନୀୟକ କେଉଁଠି ?

ଜାଣି ରଖ -

- ୧ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନୀୟକ,
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟା ସେହି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନୀୟକ,
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଵଦ୍ରତମ ଗୁଣନୀୟକ ୧ ଓ ବୃଦ୍ଧରମ ଗୁଣନୀୟକ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ନିଜେ ।
- ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ତା'ର ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ ଦାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିଭାଜ୍ୟ ।

ଲଭଳି ଓ ଶୁଭଳି ଦୁଇ ଭଉଣୀ ।

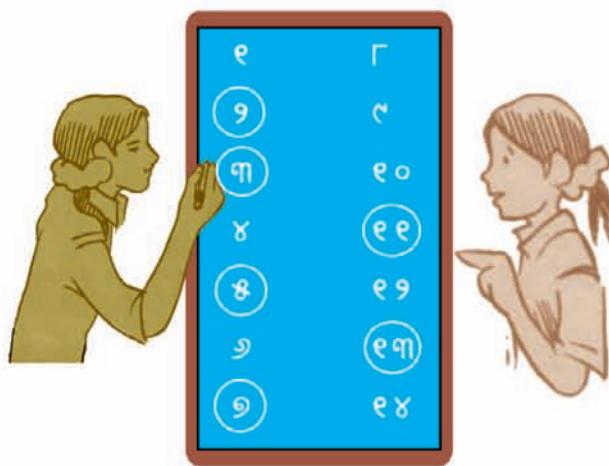
ଲଭଳି କାର୍ତ୍ତରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିଏ ଲେଖୁ ଖେଳୁଥିଲା ।

ଶୁଭଳି ଆସି ସଂଖ୍ୟାର ମଙ୍ଗା ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ କହିଲା ।

ଲଭଳି ଠାରୁ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ ନେଇ କେତେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗୋଲ '୦' ବୁଲାଇ ଦେଲା ।

ଏହା ପରେ ଶୁଭଳି କହିଲା -

“ଗୋଲ ବୁଲା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣନୀୟକ ବାହାର କର । ଗୋଲ ବୁଲା ନ ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣନୀୟକ ମୁଁ ବାହାର କରୁଛି ।”

ଶୁଭଳି

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକ	ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୪	୧, ୨, ୪	୩
୭	୧, ୨, ୩, ୭	୪
୮		
୯		
୧୦		
୧୧		

ଲଭଳି

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକ	ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୨	୧, ୨	୨
୩	୧, ୩	୨
୪		
୯		
୧୧		
୧୩		

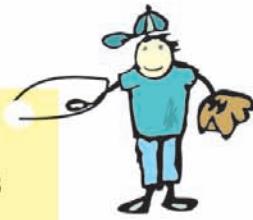
ଶୁଭଳି ଓ ଲଭଳିଙ୍କ ତାଲିକାର ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକ ତୁମେ ପୂରଣ କର ।

ଲଭଳି କହିଲା - “ମୋ ଭାଗରେ ଏପରି ସଂଖ୍ୟାସବୁ ପଡ଼ିଛି, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକର କେବଳ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି । ପୁଣି ସେ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ୧ ଓ ଅନ୍ୟଟି ସେହି ସଂଖ୍ୟା ନିଜେ ।”

ଗୁରୁଲି କହିଲା - “ତୁ ଠିକ୍ କହିଛୁ । ତୋ ପାଖରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୨, ୩ ..... । ମୋ ପାଖରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ଯୌଗିକ ସଂଖ୍ୟା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୪, ୫ ..... ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୌଗିକ ସଂଖ୍ୟାର ଦୁଇଟିରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି ।”

ଜାଣି ରଖ-

- ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର କେବଳ ଦୁଇଟି ଗୁଣନୀୟକ ଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ୧ ଓ ଅନ୍ୟଟି ସେହି ସଂଖ୍ୟା ନିଜେ, ତାହା ଏକ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ।
- ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ଗୁଣନୀୟକ ଥାଏ, ତାହାକୁ ଯୌଗିକ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ତାଲିକାରେ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟାଥିବା କୋଠରିକୁ ରଂଗ ଦିଆ ।

୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦
୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦
୩୧	୩୨	୩୩	୩୪	୩୫	୩୬	୩୭	୩୮	୩୯	୪୦
୪୧	୪୨	୪୩	୪୪	୪୫	୪୬	୪୭	୪୮	୪୯	୫୦

ଏବେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ-

- (କ) ୧ ରୁ ୫୦ ମଧ୍ୟରେ କେତୋଟି ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ? _____
- (ଖ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା କେତୋଟି ? _____
- (ଗ) ଷ୍ଣୁତୁତମ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା କେଉଁଟି ? _____
- (ଘ) ଦୁଇଟି ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଥିବା କେତେ ଯୋଡ଼ା ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ? _____

୧ ସଂଖ୍ୟାଟି
ମୌଳିକ ନୁହେଁ କିମ୍ବା
ଯୌଗିକ ନୁହେଁ ।

ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା
ଆଏ, ସେ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ **ସମଜ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା** କୁହାଯାଏ । ଦୁଇଟି ସମଜ
ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସର୍ବଦା ୨ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

ତୁମେ ୧ ରୁ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖୁ ଏକ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର। ସେଥିରେ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟାଥିବା କୋଠରିରେ ରଙ୍ଗ ଦିଅ।

ଆସ ଖେଳିବା

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା :

- ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ପିଲା ଏହି ଖେଳରେ ଭାଗନେବେ । ୩୦ରୁ କମ୍ ପିଲା ଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାଙ୍କୁ ନିଆୟିବ ।
- ପିଲାମାନେ ବୃଦ୍ଧାକୃତିରେ ଠିଆ ହେବେ ।
- ପିଲାସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡକୁ ମଞ୍ଜିରେ ରଖାୟିବ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାୟିବ । ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ୧ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କୁମାନ୍ୟରେ ରହିବ ।
- ସୁଚନା ଦିଆୟିବାକଣ୍ଟି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଉଠାଇବେ । ୧ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଧରିଥିବା ପିଲାର ତାହାଶ ପଟେ ୨ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଧରିଥିବା ପିଲା ଠିଆହେବ । ଏହିପରି ଠିକ୍ କୁମରେ ସବୁପିଲା ଠିଆହେବ ।
- ❖ **ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ :** ୧ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଧରିଥିବା ପିଲା ୧ କହିବ, ସେହିପରି ୨ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଧରିଥିବା ପିଲା ୨ କହିବ । କୁମାନ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପିଲା ପାଖରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ଅଛି ସେହି ପିଲା ସେହି ସଂଖ୍ୟା କହିବ । ପୁଣି ଥରେ ୧ ଓ ୨ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ ଧରିଥିବା ପିଲା ଯଥାକ୍ରମେ ୧, ୨ କହିବେ ଓ ଡୃଢ଼ୀୟ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ପିଲାଟି ନା ନ କହି “ମ୍ୟାଉଁ” କହିବ । ସେହିପରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଜଣ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କହିବେ ଓ କୁମରେ ଡୃଢ଼ୀୟ ପିଲାଟି “ମ୍ୟାଉଁ” କହିବ । ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା କୁମରେ କହିବେ । କେଉଁ କେଉଁ ପିଲାମାନେ “ମ୍ୟାଉଁ” କହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖାୟିବ । ଯଥା- ୩, ୭, ୯, ୧୨ .....
- ❖ **ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ :** ପୂର୍ବଭଲି ପିଲାମାନେ ୧, ୨, ୩ ଗଣିବେ । କୁମରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ପିଲାମାନେ ୪, ୮ ଇତ୍ୟାଦି ସଂଖ୍ୟା ନ କହି ‘ତୋ’ କହିବେ ଓ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖାୟିବ ।
- ❖ **ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ :** ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୁମରେ ଥିବା ପଞ୍ଚମ ପିଲାଟି ସଂଖ୍ୟା ନ କହି “ହାଉଁ” କହିବ ଓ “ହାଉଁ” କହିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କଳାପଟାରେ ଲେଖାୟିବ । ଯଥା- ୫, ୧୦, ୧୫ .....

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥରରେ ଯାହା କାମ ହେଲା ସେ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାୟିବ । ଆଲୋଚନା ବେଳେ ୩, ୭, ୯, ୧୨ ଇତ୍ୟାଦି ନା ର ଗୁଣିତକ ସେ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ଦିଆୟିବ ।

ତୁମେ ଖେଳିଥିବା ଖେଳରେ -

- କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ‘ମ୍ୟାଉଁ’ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ଲେଖ । _____
- ନ ସହିତ ଏହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର କ’ଣ ସଂପର୍କ ଅଛି କହ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର, ଏହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ନା ର ଗୁଣନ ଜ୍ଞାନରେ ଅଛି ।

ଆମେ ଏପରି ମଧ୍ୟ ଲେଖିପାରିବା - ନା, ଗ, ହୀନ ଆଦି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ନା ର ଗୁଣିତକ ।

- ସେହିପରି କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ନ କହି ‘ଭୋ’ କହିଥିଲ ? _____

୪ ସହିତ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକର କ’ଣ ସଂପର୍କ ଅଛି କହ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର, $8 \times 1 = 8$, $8 \times 9 = 72$, $8 \times 3 = 24$, $8 \times 4 = 32$

ଅର୍ଥାତ୍ ୪ ର ଗୁଣିତକଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ୪, ୭୨, ୨୪, ୩୨.....

ତଳ ସାରଣୀରେ ଥୁବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣିତକଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣିତକ	ସବୁଠାରୁ ସାନ ଗୁଣିତକ
୧	୧, ୨, ୩, ୪	୧
୨	୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦.....	୨
୩		
୪		
୫		
୬		
୭		
୮		
୯		
୧୦		
୧୧		

ଏବେ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ -

- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର କେଡ଼ୋଟି ଗୁଣିତକ ଥାଏ ? _____
- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ଗୁଣିତକ ସହ ସେହି ସଂଖ୍ୟାର କ’ଣ ସଂପର୍କ ଅଛି ? _____
- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ସାନ କି ? _____

ଜାଣି ରଖ-

- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ ୧, ୨, ୩, ୪.....ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣିଲେ ଯେଉଁ ଗୁଣପଳ ସବୁ ମିଳେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ।
- ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ଥାଏ ।
- ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ତା’ର ସବୁଠାରୁ ସାନ ଗୁଣିତକ ।
- ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ତା’ ସହିତ ସମାନ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ତା’ଠାରୁ ବଢ଼ି ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ସାନ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣଫଳ ରୂପେ ଲେଖୁ ତା'ର ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

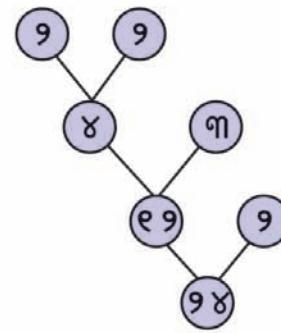
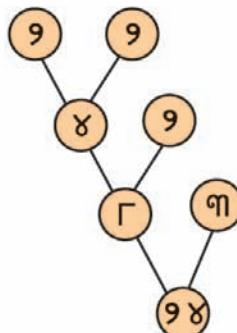
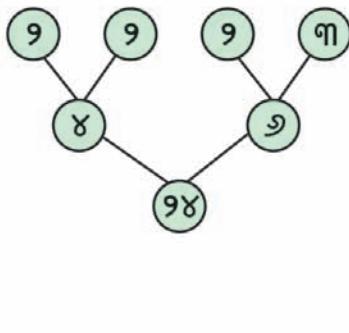
$$(କ) \quad 98 = 1 \times 98$$

$$= 8 \times \underline{\hspace{1cm}}$$

$\therefore$ ୨୪ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ୧, ୪, ୨୪

$$(ଖ) \quad 78 \quad (ଗ) \quad 90 \quad (ଘ) \quad 179$$

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ୨୪ର ଗୁଣନୀୟକ ଗଛକୁ ଦେଖ ।

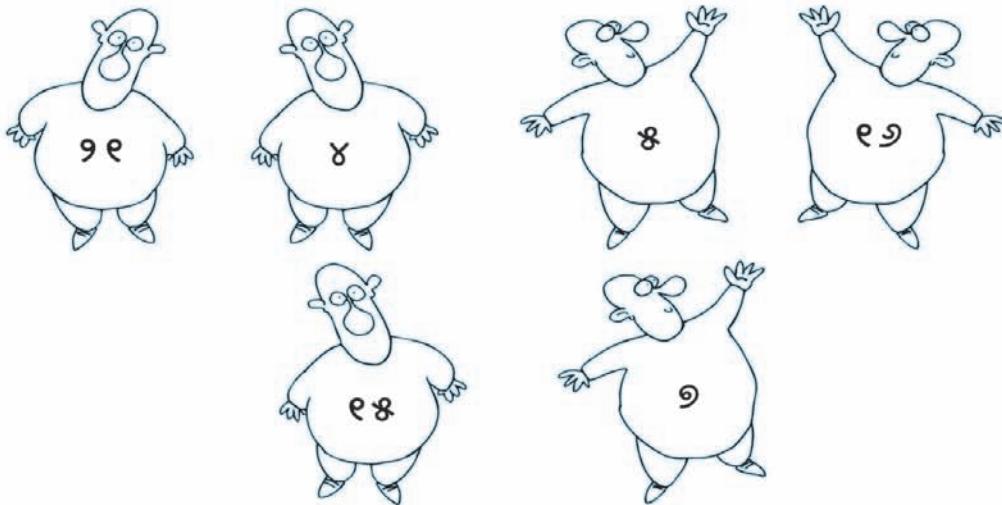

ସେହିପରି ୩୨, ୪୦, ୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗଛ ତିଆରି କର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ କେତେ ଉପାୟରେ ତୁମେ ଗୁଣନୀୟକ ଗଛ ତିଆରି କରିପାରିଲ ?

୩. ତୁମେ ଗୁଣିତକ ହୁଅ, ମୁଁ ତୁମର ଗୁଣନୀୟକ ହେବି ।

ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କାହାକୁ କହିବ ?

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

- ତୁମେ ଓ ତୁମର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ମିଶି ଏହି କାମଟି କର।
- ଦୁଇଟି ଲୁଡ୍‌ବ୍ଲୋକ୍ ଗୋଟି ନିଆ।
- ଜଣେ ଏହି ଦୁଇଟି ଲୁଡ୍‌ବ୍ଲୋକ୍କୁ ଗଡ଼ାଉ। ସେଥରେ ପଡ଼ିଥିବା ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ଦୂର ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ତିଆରି କର।
- ତଳେ ବୃତ୍ତକୁ ଲାଗି ଲେଖାଥିବା କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଏହା ଗୁଣିତକ ହେଉଛି କି? ଯଦି ହେଉଥାଏ, ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ସେହି ବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ।
- ଏବେ ତୁମର ସାଙ୍ଗ ସେହିଭଳି କାମ କରୁ।
- ଏହିପରି ୧ ୨ ଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାମ ସରିଗଲେ ଯିଏ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଥିବ ସେ ବିଜୟୀ ହେବ।

ମୋର ୨ ଓ ୩ ପଡ଼ିଲା। ଏହାକୁ ନେଇ ୨ଣ ଓ ୩ଣ ସଂଖ୍ୟା ତିଆରି ହୋଇପାରିବ। ୨ଣ ସଂଖ୍ୟାଟି ୪, ୫, ୬ ଓ ୭ ମଧ୍ୟରୁ କାହାର ଗୁଣିତକ ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ ୩ଣ ସଂଖ୍ୟାଟି ହେଉଛି ୪ ର ଗୁଣିତକ। ତେଣୁ ଏହାକୁ ୪ ଲେଖା ଥିବା ବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖାଯିବ।

